

Uitgebreide toelichting van het meetinstrument

Hospital Anxiety and Depression Scale (HADS)

Oktober 2019

Review: 1) MJH Jungen
2) E van Engelen
Invoer: ML Bokhorst

1 Algemene gegevens

	Het meetinstrument heeft betrekking op de volgende categorieën
Lichaamsregio	Overig
Aandoening (ICD)	Psychische stoornissen (Geestelijk welbevinden)
Domein 'Menselijk functioneren' (ICF)	Mentale functies

- *Korte beschrijving* → De HADS meet kernklachten van angst en depressie zonder daarbij lichamelijke klachten te betrekken. Het is een korte vragenlijst, die gemakkelijk te gebruiken is. De schaal gaat in op gevoelens in de afgelopen vier weken en bestaat uit een angstschaal en een depressieschaal met beide 7 items. Hoe hoger een patiënt scoort op deze vragenlijst des te meer klachten hij/zij ervaart.^{1,2}
Let op: Naast het tijdsbestek van vier weken bestaat er ook een versie die ingaat op de laatste week.³
- *Doelgroep* → volwassenen van 16 tot 65 jaar²
- *Auteur*:
 - ✓ *Oorspronkelijke versie* → Zigmond AS, Snaith RP (1983, 1992, 1994)¹
 - ✓ *Nederlandse versie* → Pouwer F, Snoek FJ, van der Ploeg HM (1997)⁴

2 Doel van het meetinstrument

- Inventariserend

3 *Soort / vorm van het meetinstrument*

- Vragenlijst
- *Opbouw* → 14 items, verdeeld over twee subschalen⁵:
depressieschaal (7 items); angstschaal 7 items)
- *Invulinstructie* → ja, opgenomen in het meetinstrument
- *Meetniveau* → per item⁵: wijze score: 4-punts Likert schaal (0-3); meetniveau ordinaal
De formulering van de vragen en antwoordmogelijkheden is voor 6 items positief (0-3), voor 8 items negatief (3-0).
- *Meetniveau* → per subschaal⁵: wijze score (0-21); meetniveau ordinaal
Score Angstschaal = som van de punten van de oneven vragen
Score Depressieschaal = som van de punten van de even vragen

4 *Verkrijgbaarheid*

- *Opvraagbaar bij* → www.meetinstrumentenzorg.nl
- *Geschatte kosten* → gratis te downloaden
- *Copyright* → ja, Zigmond AS, Snaith RP (1983, 1992, 1994)
Licentie bij: GL Assessment Ltd.
9th Floor East
389 Chiswick High Road
London, W4 4AL
United Kingdom
Email: permissions@gl-assessment.co.uk
Website: www.gl-assessment.co.uk

5 *Methodologische kwaliteit*

Gegevens over de methodologische kwaliteit staan o.a. in de volgende reviews (door veelvuldige beschrijving in systematic review zijn alleen reviews opgenomen vanaf 2015):

- HADS-D: Kwan A, Marzouk S, Ghanean H, Kishwar A, Anderson N, Bonilla D, Vitti M, Su J, Touma Z. Assessment of the psychometric properties of patient-reported outcomes of depression and anxiety in systemic lupus erythematosus. 2019⁶
- HADS-D: van Dijk SEM, Adriaanse MC, van der Zwaan L, et al. Measurement properties of depression questionnaires in patients with diabetes: a systematic review. 2018⁷
- HADS-A: Litster B, Fiest KM, Patten SB, Fisk JD, Walker JR, Graff LA, Bolton JM, Sareen J, Marriott JJ, Berrigan LI, Bernstein CN, Zarychanski R, Singer A, Hitchon CA, Peschken CA, Marrie RA; CIHR Team “Defining the Burden and Managing the Effects of Psychiatric Comorbidity in Chronic Immunoinflammatory Disease”. Screening tools for anxiety in people with Multiple Sclerosis: a systematic review. 2016⁸
- van Ballegooijen W, Riper H, Cuijpers P, van Oppen P, Smit JH. Validation of online psychometric instruments for common mental health disorders: a systematic review. 2016⁹
- Aktas A, Walsh D, Kirkova J. The psychometric properties of cancer multisymptom assessment instruments: a clinical review. 2015¹⁰
- Burton LJ, Tyson S. Screening for mood disorders after stroke: a systematic review of psychometric properties and clinical utility. 2015¹¹

6 *Hanteerbaarheid / feasibility*

- *Taal* → Engels, Nederlands, Arabisch, Frans, Duits, Hebreeus, Zweeds, Italiaans en Spaans, Japans, Chinees en Urdu.^{2,12}
- *Benodigdheden* → vragenlijst en scoringslijst
- *Randvoorwaarden* → de lijst kan zelf ingevuld worden of via interview²
- *Benodigde tijd* → 5 minuten¹²
- *Gebruikershandleiding* →

7 *Normgegevens*

- Hoe hoger de score op elke subschaal, hoe meer klachten:¹³
0-7 : geen angststoornis of depressie
8-10 : een *mogelijke* angststoornis of depressie
11-21: *vermoedelijke* angststoornis of depressie

8 *Overige gegevens*

- Van de HADS zijn 4 verschillende Nederlandse versies in omloop. De versies verschillen qua inhoud bij de items 5, 7, 9, 11 en 13. Daarnaast verschillen bij 9 items de range (0-4 of 1-3) van de antwoordmogelijkheden (nl. items 1, 2, 3, 4, 5, 7, 10, en 14). En tot slot verschilt het tijdsbestek (één week versus vier weken).¹⁵ Deze verschillen maken het gebruik complexer daar collega's evt een andere versie gebruiken en ook afkappunten niet generiek toe te passen zijn.
- De twee verschillende schalen van de HADS worden ook afzonderlijk gebruikt.²
- De HADS vragenlijst peilt niet naar somatische indicatoren van depressie, zoals bijvoorbeeld de Beck Depression Inventory wel doet. Dit heeft als groot voordeel dat de schaal niet vatbaar is voor symptomen afkomstig van fysieke ziekte.¹⁵
- Hoewel de HADS als een effectief meetinstrument voor emotionele distress beschouwd is, is zij niet in staat voldoende te differentiëren tussen angst en depressie. Dit betekent dat zij vooral tot doel heeft het meten van distress in het algemeen.¹⁶
- Uitgebreide achtergrond informatie is tevens uitgewerkt in de database Rehabilitation measures.¹⁷

9 *Literatuurlijst*

1. Zigmond AS, Snaith RP. The Hospital Anxiety and Depression Scale. Acta psychiatrica scandinavica. 1983 Jun;67(6):361-370.
2. Julian LJ. Measures of anxiety: State-Trait Anxiety Inventory (STAI), Beck Anxiety Inventory (BAI), and Hospital Anxiety and Depression Scale-Anxiety (HADS-A). Arthritis care & research. 2011 Nov;63 Suppl 11:S467-472.
3. Meetinstrument Hospital Anxiety and Depression Scale (HADS). Beschikbaar via: <https://hulpgids.nl/assets/files/pdf/testen/HADS.pdf>
4. HADS, hospital anxiety and depression scale. Instituut voor Neuropathische Pijn. Available from: <http://www.neuropathie.nu/vragenlijsten/hads-hospital-anxiety-and-depression-scale.html>. [Geraadpleegd 2012 november 22].

5. van Hemert B, Ormel J. Nederlandse versie van de Hospital Anxiety and Depression Scale (HADS): vragenlijst en regels voor scoring. Maart 1996.
6. Kwan A, Marzouk S, Ghanean H, Kishwar A, Anderson N, Bonilla D, Vitti M, Su J, Touma Z. Assessment of the psychometric properties of patient-reported outcomes of depression and anxiety in systemic lupus erythematosus. *Semin Arthritis Rheum*. 2019 Oct;49(2):260-266.
7. van Dijk SEM, Adriaanse MC, van der Zwaan L, et al. Measurement properties of depression questionnaires in patients with diabetes: a systematic review. *Qual Life Res*. 2018;27(6):1415-1430.
8. Litster B, Fiest KM, Patten SB, Fisk JD, Walker JR, Graff LA, Bolton JM, Sareen J, Marriott JJ, Berrigan LI, Bernstein CN, Zarychanski R, Singer A, Hitchon CA, Peschken CA, Marrie RA; CIHR Team "Defining the Burden and Managing the Effects of Psychiatric Comorbidity in Chronic Immunoinflammatory Disease". Screening tools for anxiety in people with Multiple Sclerosis: a systematic review. *Int J MS Care*. 2016 Nov-Dec;18(6):273-281.
9. van Ballegooijen W, Riper H, Cuijpers P, van Oppen P, Smit JH. Validation of online psychometric instruments for common mental health disorders: a systematic review. *BMC Psychiatry*. 2016 Feb 25;16:45.
10. Aktas A, Walsh D, Kirkova J. The psychometric properties of cancer multisymptom assessment instruments: a clinical review. *Support Care Cancer*. 2015 Jul;23(7):2189-2202.
11. Burton LJ, Tyson S. Screening for mood disorders after stroke: a systematic review of psychometric properties and clinical utility. *Psychol Med*. 2015 Jan;45(1):29-49.
12. The Hospital Anxiety and Depression Scale (HADS). SCIRE Spinal Cord Injury Rehabilitation Evidence. Available from: <http://www.scireproject.com/outcome-measures/hospital-anxiety-and-depression-scale-hads>. [Geraadpleegd 2012 november 22].
13. Herrmann C. International experiences with the Hospital Anxiety and Depression Scale: a review of validation data and clinical results. *J Psychosom Res*. 1997;42(1):17-41.
14. Maters GA, Sanderman R, Kim AY, Coyne JC. Problems in cross-cultural use of the hospital anxiety and depression scale: "no butterflies in the desert". *PLoS One*. 2013;8(8):e70975.
15. Universiteit Gent. Belgian Screening Tools III (BeST III): Hospital Anxiety and Depression Scale (HADS). Available from: https://www.health.belgium.be/sites/default/files/uploads/fields/fpshealth_theme_file/hadstext.pdf
16. Cosco TD, Doyle F, Ward M, McGee H. Latent structure of the Hospital Anxiety and Depression Scale: a 10-year systematic review. *Journal of psychosomatic research*. 2012 Mar;72(3):180-184.
17. Shirley Ryan Abilitylab. Rehabilitation measures database: Hospital Anxiety and Depression Scale. Available from: <https://www.sralab.org/rehabilitation-measures/hospital-anxiety-and-depression-scale>